

Lokalsamfunnsmodellen

Kort historikk:

LA-21 - en handlingsplan utviklet under FNs konferansen i Rio de Janeiro, 1992. Agenda ble 21 videreført i Norge gjennom Fredrikstaderklæringen, en avtale inngått mellom kommuner, fylkeskommuner, organisasjoner og lokalsamfunnet for å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

Stikkord fra LA 21 er:

- ☐ Mobilisere innbyggere i organisasjoner og næringsliv gjennom lokale handlingsplaner for en bærekraftig utbygging.
- ☐ Lokale myndigheter må ta ansvar for å engasjere innbyggerne og sikre aktiv deltakelse, medansvar og medbestemmelse.
- ☐ Lokalsamfunn har en nøkkelrolle i å virkeliggjøre en bærekraftig utvikling.
Miljø og utviklingsspørsmål håndteres best ved deltakelse fra de som blir direkte berørt.
- ☐ At utfordringen fra Rio også kan bidra til å fornye lokaldemokratiet i Norge.

«Nærmiljøpakka» i Miljøbyprogrammet

1992-1993 Miljøbyprosjektet:

Midler fra Miljøverndepartementet - Fredrikstad var en av fem byer som deltok.

Deltakelsen i prosjektet finansierte blant annet stedsanalysene gjennomført i 23 lokalsamfunn.

Rapportene består av en stedsanalysedel og en del som omhandler forslag til tiltak.

Tiltakene tar for seg forslag til endringer i trafikk/trafikkstruktur, plassering av ulike aktiviteter i lokalsamfunnet og forslag til områder for fremtidig boligplasseringer.

1994:

- ❑ 5 kommuner blir til en
- ❑ Opprettelse av kommunedeler, tilsvarende de gamle kommunene med et kommunedelsutvalg i hver kommunedel. Kommunedelsutvalgene ble opprettet for å sikre lokaldemokratiet da Onsøy, Kråkerøy, Rolvsøy, Borge og Fredrikstad ble slått sammen til storkommunen Fredrikstad.

2001:

- ❑ Modellen med kommunedelsutvalg erstattes av tre politiske utvalg innenfor tjenesteområdene sosialtjenester, omsorg og oppvekst.
- ❑ I tillegg opprettes 10 lokalsamfunnsutvalg med sju medlemmer hver.

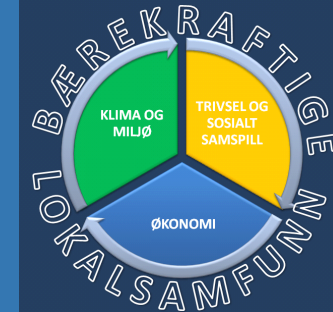
Ny lokalsamfunnsorganisering.

(prosjektperiode to år)

2001/2002:

Ny lokalsamfunnsorganisering, var en videreføring av intensjonene fra Miljøbyprogrammet, hvor ideen var:

- ❑ Å reformere tankemåte og kultur i kommunen
- ❑ Å utvikle tverrsektoriell struktur og arbeidsmåte
- ❑ Å utvikle områdebasert planlegging og drift
- ❑ Å stimulere det enkelte lokalsamfunn og utvide kontakten med kommunen gjennom økonomisk hjelp til lokalsamfunnstiltak.

Ønske om ulike suksessfaktorer i prosjektperioden:

- ☐ Ha oppnådd et godt samarbeid på tvers av seksjonene og virksomhetene innad i kommunen og utad mot de 10 lokalsamfunnene.
- ☐ Ha fremmet frivillighet og deltakelse og styrket samarbeidet mellom de ulike aktører innad i lokalsamfunnene og utad mot offentlig virksomhet.
- ☐ Ha igangsatt et mangfold av tiltak som virker positivt inn på miljø- og ressurs situasjonen og som utvikler det enkelte lokalsamfunn og Fredrikstad kommune i bærekraftig retning.
- ☐ Ha bidratt til økt kunnskapsnivå om sammenhengen mellom aktiviteter, miljøkvalitet og ressursbruk hos alle involverte aktører i prosjektet.
- ☐ Ha gjennomført en vellykket demokratiseringsprosess.

1. Tverrsektorielt samarbeid innad i kommunen og utad mot de 10 lokalsamfunnene
 - ❑ Oppnådd godt samarbeid med Teknisk Drift (TD) og bredere plass i planarbeidet i kommunen.
 - ❑ Stor oppfatning om at «Ny lokalsamfunnsorganisering» er en «plan og miljøgreie», utfordring å få til samarbeid med de andre seksjonene.
 - ❑ Lokalsamfunnsutvalgene (LSU) er viktige som høringsinstans, spesielt i forhold til reguleringsplaner.
2. Fremmet frivillighet og deltakelse og styrket samarbeidet mellom lokalsamfunnene og utad mot offentlig virksomhet.
 - ❑ Har oppnådd stor interesse for prosjektet. Organisasjonsformen er av en slik natur at den gir grunnlag for et bredt engasjement og samarbeidet innad i lokalsamfunnet oppfattes som godt.
 - ❑ Samarbeidet mellom de ulike lokalsamfunnene kunne vært bedre og informasjonen ut til innbyggerne har ikke vært god nok.
 - ❑ Tiltaksdelen i stedsanalysene burde vært fulgt opp bedre politisk.

Resultater forts:

3. Tiltak som virker positivt inn på miljø- og ressurs situasjonen og som utvikler det enkelte lokalsamfunn og Fredrikstad kommune i bærekraftig retning.
 - ☐ Lokalsamfunnsprosjektet har bidratt til utvikling av fysiske og tekniske tiltak, og sosiale og trygghetsskapende tiltak, eks. Etablering av ballbinger, åpne møteplasser og fartsreducerende tiltak.
 - ☐ Ambisjonsnivået i forhold til bærekraftig utvikling synes å ha vært for høye i prosjektet. Behov for tydeligere konkretisering av hva bærekraftig utvikling for Fredrikstad betyr, og hva betyr det for de ulike lokalsamfunnene?
4. Bidratt til økt kunnskapsnivå om sammenhengen mellom aktiviteter, miljøkvalitet og ressursbruk hos alle involverte aktører i prosjektet.
 - ☐ Kunne brukt mer midler i prosjektet på kurs og kompetanseheving.
5. Gjennomført en vellykket demokratiseringsprosess
 - ☐ Det fremgår av undersøkelsen at Lokalsamfunnene ønsker mer makt og reell myndighet. Manglende informasjon om og tydeliggjøring av mandat og målsetting for ordningen, samt manglende kunnskap hos innbyggerne om kommunens organisering og virkemåte.

2003:

23 Lokalsamfunnsutvalg (LSU)

2011:

- ❑ 21 LSU med til sammen 1,1 mill. hvert år til drift (30.000 -80.000 pr. utvalg)
- ❑ To fulle stillinger (koordinatorer) jobber inn mot utvalgene. LSU jobber fortsatt mye med trafiksikkerhet, lekeplasser, stier, møteplasser og arrangementer. Viktig i planprosesser og i dialoger vedr. reguleringsplaner etc.
- ❑ Avholder årsmøte hvor medlemmene velgeres, og sitter i 2 år, har ungdomsrepresentanter (fra 13 år) som medlemmer. Medlemmene kommer fra lag og foreninger innen idrett, skole, velforeninger, menigheter, næringsliv og ildsjeler.
- ❑ Forumsmøter avholdes 2 -3 ganger i året. Her inviteres 2 fra hvert lokalsamfunnsutvalg. Temaene på Forumsmøtene varierer og er ment som et diskusjonsforum hvor utvalgene får påfyll som f.eks. et foredrag, de kan stille spørsmål ,ta opp aktuelle problemstillinger og/eller formidle hva som foregår i det enkelte lokalsamfunn. Her blir politikere også invitert til å delta.

Videreutvikling av Lokalsamfunnsmodellen (2011):

Evaluering og anbefaling m/innspill til ulike tiltak og grep for å videreutvikle LSM.

Prosjekt- og prosessplan

Samarbeidspartnere

Finansiering

Gjennomføring

Lokalsamfunnsmodellen

Styrker og suksesser

Fokusområder

Organisering og struktur

Ressurser og kompetanse

Lokalsamfunnsmodellen (LSM) (2011)

Styrker og suksesser

- ❑ Gjennomført stedsanalyser, trygghetsvandringar og inkluderende planprosesser, initiativ og utvikling av fysiske tiltak i nærmiljøene, dugnader, pluss lokale festivaler, arrangementer og bygdedager.
- ❑ Tilbakemeldingene beskriver også et sterkt initiativ og engasjement blant innbyggerne, med stor kompetanse og kunnskap om egne lokalsamfunn.

Fokusområder (anbefalinger)

- ❑ Lokalsamfunnsarbeidet bør ha en sterkere fokus på sosiokulturelle behov og utfordringer, samt miljø og bærekraftighet i et helhetlig perspektiv.

Organisering og struktur

- ❑ LSM bør forankres bedre i kommuneadministrasjonen.
- ❑ LSM bør etableres som modell og program på tvers av seksjonen i kommuneadministrasjonen, med en aktiv rolle som helhetlig samordner og kvalitetssikrer av planlegging og utvikling av lokalsamfunnene og kommunen som helhet.
- ❑ LSM er en modell for demokrati i praksis og den praksisen bør definitivt dette arbeidet sette på kartet.

Ressurser og kompetanse

- ❑ Viktig å tilføre kunnskap og ferdigheter i prosjektutvikling og sosialt entreprenørskap.

Lokalsamfunnsmodellen (LSM) forts.

Gjennomføring

- ☐ LSM og LSU bør fortsatt ha funksjonen som bindeledd og en formidlingsarena mellom sivilbefolkningen og kommunens sentrale ledelse.
- ☐ LSM bør gjennomføre pilotprosjekter i lokalsamfunnet og at dette er en langsiktig prosess som tar for seg ett pilotprosjekt om gangen. Pilotprosjektene bør være av en slik karakter at det er en prosess eller et tiltak som søker å løse en utfordring eller dekke et viktig behov.
- ☐ Viktig med synliggjøring, markedsføring og belønningsordninger som «Bærekraftprisen» eller en annen form for utmerkelse.

Finansiering

- ☐ I en utvikling hvor lokale lag og organisasjoner påtar seg oppgaver med å løse lokale utviklingstiltak må det følge økonomiske midler.

Samarbeidspartnere og Prosjekt- og prosessplan

- ☐ Deltakende budsjett
- ☐ LSM bør skille mellom hva som er organisasjon og struktur, og hva den gjennom LSU`ene bidrar av konkrete tiltak og gjennomføring.

EM

Engagera Mera

Fredrikstad kommune - Uddevalla kommun

Håndboken:

- En veileder
- Et verktøy
- Skal distribueres til alle kommuner i Norge og Sverige

Dialogtrappen

Å Bestemme

Å gjøre

Å mene

Å vite

Å vite

Å mene
By på

By på

By på

FREDRIKSTAD

Deg

Foreninger

Lokalsamfunn

Kultur

10/22/2014

Prekæs

Galleri

Aktiviteter

Å mene

Lokalsamfunnsmodellen

Å mene

10/22/2014

17

Å mene

Vil ha befolkningens tanker om fremtidige tiltak

Spør om god helse

I kveld møtes unge og eldre på Begby skole for å snakke om helse - et ledd på veien mot kommunens folkehelseplan.

FOLKEHELSE

TERJE ANTONSEN
terje.antonson@f-b.no Tlf: 901 87 898

Møtet vil samle et knippe niendeklassinger fra skolen, pluss et antall personer i alder 65+ fra Begby og Skjærviken.

- Deltagerne deles inn i grupper der både unge og eldre er med. Vi reiser en del generelle spørsmål for diskusjon om hva man mener bidrar til god helse, forteller kommuneoverlege Sofie Lund Danielsen. Sammen med folkehelsekoordinator Bent Olav Olsen holder hun i prosjektet.

Folkehelseplanen, eller «Kommunedelplan for folkehelse», som er det offisielle navnet, skal foreligge ferdig tidlig i 2014. Da skal den vedtas politisk, iverksettes, og deretter evalueres i 2018.

- Når møtedeltagerne har diskutert seg ferdig, skal de tenke løsninger og foreslå prioriteringer, forteller Olsen.

Begge er spente foran kveldens møte.

HELSEDUO: Sofie Lund Danielsen og Bent Olav Olsen ønsker at så mange som mulig skal engasjere seg i arbeidet med «Kommunedelplan for folkehelse.» **FOTO: GEIR A. CARLSSON**

Det er allerede gjennomført en undersøkelse blant kommuneansatte om hva de mener er viktig for god helse.

Planen er videre et tilsvarende møte i Cicignon-området, som er et område på Begby.

HJeg tror vi vil se områder der vi med beskjedne midler kan endre mye

ten del av hva som skal danne grunnlag for planen. Ikke minst er utdanning, og dagens arbeidssituasjon viktig for helsetilstand og forskjeller i bydelene.

Å gjøre

Å bestemme

Deltagende budsjett

<https://www.facebook.com/ungfrivillig?fref=ts>

10/22/2014

